Rösträtt 16

Introduktion

Att rösta i fria och demokratiska val är en medborgerlig rättighet. Det är en möjlighet att välja dina företrädare som ska besluta i viktiga politiska frågor och genomföra den samhällsmodell du helst vill ha. I Sverige får du som fyllt 18 år rösta i de allmänna valen var fjärde år. Så länge ungdomar inte har rösträtt kommer deras åsikter åsidosättas till fördel för de medborgare som kan rösta i valen. Om Sveriges demokrati ska vara en varaktig, kraftig och effektiv demokrati som fattar bästa möjliga beslut för hela befolkningen är detta ett problem.

Vad menar Sveriges ungdomsråd?

Inte bara minskar ungdomsgruppens tilltro till demokratin när de inte är tillräckligt representerade, besluten blir också av sämre kvalité då de viktiga perspektiv och erfarenheter som ungdomar bär på försvinner.

Sveriges Ungdomsråd menar att Sveriges politiker behöver inse att ungdomar både är kompetenta nog för att rösta, och bli valda till förtroendeposter samt att ungdomar åsikter och perspektiv behövs för att fatta bra, långsiktiga, hållbara och demokratiskt legitima beslut. Att ungdomar från 16 år ska vara valbara till kommunen, regionen och riksdagen ser Sveriges Ungdomsråd som en självklarhet.

Varför är rösträtt 16 viktigt?

Allmän och lika rösträtt

Att unga inte har rösträtt är ett undantag från huvudregeln om allmän och lika rösträtt. Det är inte allmän och lika rösträtt om en viss grupp utesluts. En väl fungerande demokrati behöver inkludera flera olika grupper av människor, inklusive unga. Ungas väg till inflytande är idag längre och även beroende av en vuxen persons vilja att inkludera unga.

Rösträtt i andra länder

Det finns länder i världen där lägre rösträttsålder än 18 redan används vid nationella val. Det finns också länder som har sänkt åldersgränsen vid kommunalval, exempelvis Malta och Estland. Vi har andra länder i världen att ta lärdom och inspiration av kring en sänkt rösträttsålder.

Minskad tilltro till demokratin

Så länge ungdomar inte har rösträtt kommer deras åsikter åsidosättas till fördel för de medborgare som kan rösta i valen. Det kan minska ungdomsgruppens tilltro till demokratin när de inte är tillräckligt representerade. Besluten blir också av sämre kvalité då de viktiga perspektiv och erfarenheter som ungdomar bär på försvinner.

Vi vill Sveriges ungdomsråd

- Att ungdomar från 16 år ska vara valbara till kommunen, regionen och riksdagen. Det behövs fler unga i samtliga av de folkvalda församlingarna. I dagsläget är de folkvalda inte representativa för sin befolkning med sin höga snittålder.
- Fastställa rösträttsåldern till året en fyller 16 år, inte baserat på födelsedatumet. Eftersom vi inte ser att åldern avgör en persons lämplighet att rösta, ser vi inte heller att ens möjlighet att rösta eller ställa upp i val ska avgöras av om en fyller år innan eller efter valdagen. Om rösträttsåldern och valbarhetsåldern separeras från myndighetsåldern finns det inte längre något skäl till att låta dem avgöras av födelsedag istället för födelseår.